

postmottak@bld.dep.no

Hamar, 13. oktober 2014

Høringsuttalelse - ny, utvidet unntaksordning for fedrekvoten og mødrekvoten i foreldrepengeordningen.

Likestillingssenteret viser til høringsbrev av 30. juni 2014 fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, om utvidet unntaksordning for fedrekvoten og mødrekvoten i foreldrepengeordningen. Likestillingssenteret har i denne høringsuttalelsen lagt Likestillings- og diskrimineringsombudets høringsuttalelse til grunn, og slutter seg til denne på alle punkter: <http://www.ldo.no/no/ombudet/Aktuelt/Horingsuttalelser/Arkiv/2014/Horingsuttalelse---ny-utvidet-unntaksordning-for-fedrekvoten-og-modrekvoten-i-foreldrepengeordningen/>

Likestillingssenteret legger særlig vekt på:

- Unntaksbestemmelsene og det foreslåtte kontrollregimet vil bidra til en uthuling av fedrekvoten. Unntaksbestemmelsene vil i all hovedsak føre til overføring av fedrekvoten til mor.
- Unntaksadgang for selvstendig næringsdrivende vil føre til at flere av fedrene overfører kvoten til mor, også næringsdrivende som i dag bruker kvoten. Tallgrunnlaget for innføringen av unntaksbestemmelser for selvstendig næringsdrivende er meget svakt. Fordi de aller fleste selvstendig næringsdrivende fedre bruker kvoten (bare åtte prosentpoeng færre enn lønnsmottakere), burde departementet heller spre kunnskap om hvordan en kan kombinere fedrekvote med næringsvirksomhet (jamfør aktivitetsplikten i likestillingsloven).
- Forslagene om unntak knyttet til arbeidsledighet bygger på en stereotypisk forestilling om at det er viktig å få far tilbake i arbeid, mens den arbeidsledige moren kan forbli hjemme og få kvoten overført til seg. Forslaget om at en arbeidsledig far kan overføre kvoten til mor ved tilbud om arbeid, undergraver bestemmelsene i likestillingsloven mot å diskriminere på grunn av foreldrepermisjon. Forslaget vil føre til et press fra mange arbeidsgivere om at arbeidssøkende og/eller nyansatte fedre skal overføre fedrekvoten til mor. Forslaget om å kunne overføre kvoten til mor når hun er arbeidsledig, vil føre til et urimelig press på far om å arbeide i stedet for å få være hjemme med barnet sitt. Forslaget om å kunne overføre kvoten til mor når hun er arbeidsledig, vil svekke mødres mulighet til å søke og å få jobb.
- Manglende kontroll vil bidra til å uthule fedrekvoten og føre til at flere fedre enn tiltenkt vil overføre fedrekvoten til mor.

- Likestillingssenteret ber departementet trekke forslaget om å utvide unntaksadgangen for å overføre fedrekvoten og mødrekvoten, unntatt er forslagene knyttet til fengselsstraff og amming.

De fleste unntaksbestemmelsene i departementets forslag vil svekke likestillingen i familien. Det vil si at barn får redusert mulighet til likeverdige foreldre. Foreldrepengeordningen er til for at familien skal fungere godt som en helhet. Fedrekvoten skal også gi far en reell mulighet til å gi god omsorg. Med de foreslåtte unntaksreglene vil presset på far øke, både fra arbeidslivet og fra mor, om å overføre uker til mor. For mange fedre vil et slikt press være urimelig, og kan også på sikt skape en arbeidsdeling mellom mor og far som skaper problemer seinere. For eksempel får mange menn holdt imot seg i barnefordelingssak at de var lite sammen med barna da de var små. Å legge opp til en uthuling av fedrekvoten er derfor problematisk på flere måter.

For mange kvinner vil unntaksordningene være til hinder for å komme tilbake til arbeidslivet. På sikt vil ordningene også virke konkurransevridende i disfavør av kvinner som er selvstendig næringsdrivende. Forslagene om unntak fra fedrekvoten for arbeidsledige fedre viser tydelig at departementet tilrettelegger for å få fedre i jobb. Motsetningsvis er det foreslått unntak slik at mødre kan få overført kvoten til seg når de er arbeidsledige.

Barnet trenger robuste familier med to kompetente foreldre. Barn har i dag en helt annen posisjon og status enn for noen tiår siden. Det krever mye å være forelder, og fars rolle som omsorgsgiver er blitt viktigere. I tillegg trenger næringslivet at kvinner bruker sin utdanning og arbeidskraft inn i fellesskapet. Økonomisk selvstendighet og arbeidsdeltakelse gir kvinner rettigheter og handlingsrom, og høy deltakelse i arbeidslivet sikrer dagens velferdssystem. Med en uthuling av fedrekvoten, vil kvinners stilling på arbeidsmarkedet svekkes og færre barn vil få tid med far.

Vennlig hilsen

Signe Opsahl
Direktør